

tion Document on the Establishment of the Parliamentary Budget Office in Ukraine]. <https://research.rada.gov.ua/uploads/documents/33154.pdf>

Kaneva, T. V., and Stadnik, O. O. "Fiskalna polityka yak instrument rehuliuвання ekonomiky" [Fiscal Policy as an Instrument for Economic Regulation]. *Ekonomika ta suspilstvo*, no. 57 (2023). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-57-29> [Legal Act of Ukraine] (2023). <https://mof.gov.ua/storage/files/MTDS2024-2026.pdf> [Legal Act of Ukraine] (2024). <http://surl.li/arwiel>

Lysiak, L. V. "Polityka fiskalnoi konsolidatsii v Ukraini yak instrument stabilizatsii derzhavnykh finansiv" [Policy Fiscal Consolidation in Ukraine as an Instrument of Public Finances Stabilization]. *Efektivna ekonomika*, no. 8 (2015). <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4239>

"Public Debt". <https://www.opengovpartnership.org/open-gov-guide/fiscal-openness-public-debt/>

Panizza, U., and Presbitero, A. F. "Public Debt and Economic Growth: Is There a Causal Effect?" *Journal of Macroeconomics*, vol. 41 (2014): 21-41. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jmacro.2014.03.009>

Parashchii, O. "Koly i yak budemo viddavaty derzhavni borhy" [When and How Will We Repay Public Debt]. *CASE Ukraina*. May 11, 2024. <https://case-ukraine.com.ua/news/koly-i-yak-budemo-viddavaty-derzhavni-borhy/>

Romanovska, Yu. A., and Smoliar, L. V. "Analiz derzhavno borhu Ukrainy v umovakh viiny" [Analysis of Ukraine's State Debt in Times of War]. *Ekonomika ta suspilstvo*, no. 62 (2024). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-62-106>

Shemaieva, L. "Transformatsiia struktury derzhborhu Ukrainy v umovakh viiny: ryzyky ta shliakhy yikh znyzhennia" [Transformation of the Structure of the National Debt of Ukraine in the Conditions of War: Risks and Ways of Reducing Them]. *Natsionalnyi instytut stratehichnykh doslidzhen*. October 08, 2024. <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/ekonomika/transformatsiya-struktury-derzhborhu-ukrayiny-v-umovakh-viiny-ryzyky-ta>

Shkolnyk, I. O., and Ivashyna, A. O. "Kryterii otsinky borhovoii stiiikosti: svitova ta vitchyzniana praktyka" [Criteria for Assessing Debt Sustainability: World and Domestic Practice]. *Ekonomika i suspilstvo*, iss. 15 (2018): 799-806. https://economyandsociety.in.ua/journals/15_ukr/121.pdf

Strilets, V. "Modeli upravlinnia derzhavnym borhom u zarubizhnykh krainakh ta mozhyvosti yikh adaptatsii v Ukraini" [Models of Public Debt Management in Foreign Countries and Possibilities of Their Adaptation in Ukraine]. 2022. <http://surl.li/xavrrr>

Tsoukis, Ch. "Fiscal Policy and Public Debt". In *Theory of Macroeconomic Policy*. Oxford, 2020. DOI: <https://doi.org/10.1093/oso/9780198825371.003.0008>

УДК 336.713:338.24]:342.78(477)

JEL: G21; G28

DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-12-263-269>

РОЛЬ КОМЕРЦІЙНИХ БАНКІВ У СТАБІЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ (НА ПРИКЛАДІ АТ «КРЕДІ АГРІКОЛЬ БАНК»)

©2024 ЧАЙКА І. П., ДУДЧЕНКО А. В.

УДК 336.713:338.24]:342.78(477)

JEL: G21; G28

Чайка І. П., Дудченко А. В. Роль комерційних банків у стабілізації економіки України в умовах війни (на прикладі АТ «Креді Агріколь Банк»)

Стаття присвячена аналізу ролі комерційних банків у стабілізації економіки України в умовах війни, зокрема на прикладі діяльності АТ «Креді Агріколь Банк». Дослідження висвітлює важливість банківської системи як ключового елемента підтримки фінансової стабільності країни під час бойових дій. У роботі детально розглянуто трансформації банківського сектора, що стали відповіддю на нові виклики, спричинені воєнним станом та економічною нестабільністю. Доведено, що попри скорочення кількості банківських установ, сектор залишається стійким завдяки вчасним заходам Національного банку України, реформам, проведеним у попередні роки, та адаптивності самих банківських установ. Особливу увагу приділено діяльності АТ «Креді Агріколь Банк» як системно важливого банку, що демонструє активну участь у підтримці української економіки та соціальних ініціатив. Зазначено, що банк не лише забезпечує безперерйне функціонування своїх відділень, але й надає вагомий підтримку своїм співпрацівникам та їхнім родинам, а також бере участь у гуманітарних проєктах і допомагає пораненим та внутрішньо переміщеним особам. У статті наведено приклади заходів, спрямованих на соціальну підтримку, перекваліфікацію персоналу та забезпечення безпеки працівників, що є важливим фактором збереження працездатності банку в умовах війни. Розглянуто фінансові показники банку. Їх аналіз засвідчив збереження позитивної динаміки операційної діяльності, попри суттєве скорочення інвестиційних надходжень у 2022 р. Наразі банк активно залучає кошти клієнтів, сприяє збільшенню строкових вкладів населення та зберігає стабільний кредитний портфель, що дозволяє підтримувати рівень ліквідності та забезпечувати стабільність банківського сектора загалом. У результаті проведеного аналізу зроблено висновок, що комерційні банки, зокрема АТ «Креді Агріколь Банк», відіграють важливу роль у підтримці економічної стабільності України в умовах війни. Їхня діяльність сприяє не лише фінансовій стабільності, але й соціальній згуртованості суспільства, що є критично важливим для відновлення та розвитку країни в майбутньому. Подальші дослідження в цьому напрямі будуть присвячені практичній розробці заходів і політик комерційних банків, що сприятимуть відновленню країни.

Ключові слова: банківський сектор, комерційний банк, ліквідність, економічне середовище, соціальне середовище, макроекономічна стабільність.
Табл.: 2. Бібл.: 13.

Чайка Інна Петрівна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту, Полтавський університет економіки і торгівлі (вул. Івана Банка, 3, Полтава, 36003, Україна)

E-mail: nchajca@ukr.net

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8489-3015>

Дудченко Андрій Васильович – аспірант, Полтавський університет економіки і торгівлі (вул. Івана Банка, 3, Полтава, 36003, Україна)

UDC 336.713:338.24]:342.78(477)

JEL: G21; G28

**Chaika I. P., Dudchenko A. V. The Role of Commercial Banks in Stabilizing the Economy of Ukraine in the Conditions of Wartime
(Example of JSC «Credit Agricole Bank»)**

The article is devoted to the analysis of the role of commercial banks in stabilizing the economy of Ukraine during the wartime, in particular on the example of the activities of JSC «Credit Agricole Bank». The study highlights the importance of the banking system as a key element in maintaining the country's financial stability during hostilities. The article examines in detail the transformations of the banking sector, which have become a response to new challenges caused by martial law and economic instability. It is proved that despite the reduction in the number of banking institutions, the sector remains resilient due to the timely measures taken by the National Bank of Ukraine, the reforms carried out in previous years, and the adaptability of the banking institutions themselves. Particular attention is paid to the activities of JSC «Credit Agricole Bank» as a system important bank, demonstrating active participation in supporting the Ukrainian economy and social initiatives. It is noted that the bank not only ensures the smooth functioning of its branches, but also provides significant support to its employees and their families, as well as participates in humanitarian projects and helps the injured and internally displaced persons. The article provides examples of measures aimed at social support, retraining of personnel and ensuring the safety of employees, which is an important factor in maintaining the bank's performance in wartime. The financial indicators of the bank are considered. Their analysis showed the preservation of positive dynamics of operating activities, despite a significant reduction in investment revenues in 2022. Currently, the bank actively attracts customer funds, contributes to an increase in term deposits of households and maintains a stable loan portfolio, which allows maintaining the level of liquidity and ensuring the stability of the banking sector as a whole. As a result of the analysis, it is concluded that commercial banks, in particular JSC «Credit Agricole Bank», play an important role in maintaining Ukraine's economic stability during the wartime. Their activities contribute not only to financial stability, but also to the social cohesion of society, which is critical for the recovery and development of the country in the future. Further research in this direction will be devoted to the practical development of measures and policies of commercial banks that will contribute to the recovery of the country.

Keywords: banking sector, commercial bank, liquidity, economic environment, social environment, macroeconomic stability.

Tabl.: 2. Bibl.: 13.

Chaika Inna P. – PhD (Economics), Associate Professor, Associate Professor of the Department of Management, Poltava University of Economics and Trade (3 Ivana Banka Str., Poltava, 36003, Ukraine)

E-mail: nchajca@ukr.net

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8489-3015>

Dudchenko Andrii V. – Postgraduate Student, Poltava University of Economics and Trade (3 Ivana Banka Str., Poltava, 36003, Ukraine)

Банки є ключовими інститутами ринкової економіки, що відіграють центральну роль у забезпеченні руху фінансових потоків і кредитуванні бізнесу та населення. «Банкам належить ключова роль у фінансово-кредитному обслуговуванні економіки та грошовий потенціал для стабільності економічної системи» [1, с. 150]. З початком бойових дій у 2022 р. банківська система України пережила великі потрясіння, проте змогла адаптуватися до нових стресових умов функціонування. Установи банків продовжують здійснювати свою діяльність, намагаючись виконувати всі зобов'язання та дотримуватися економічних нормативів Національного банку України. Незважаючи на повномасштабну війну, банківський сектор України демонструє стійкість, однак банківська система змінилася. Нові специфічні обставини вплинули на безпеку банківського ринку та привели до трансформацій у банківській інфраструктурі.

Дослідженню банківської системи за воєнного стану українські дослідники присвячують багато уваги. У працях В. Нянька та співавторів [2] акцент

зроблено на макроекономічному аналізі стійкості банківської системи. Б. Данилишин [3] досліджує регуляторні аспекти роботи банків під час війни, тоді як Н. Ситник та Я. Пріцак [4] аналізують адаптивність банківської інфраструктури. Крім того, поточний стан банківської системи оприлюднюється в систематичних публікаціях Національного банку України. Така увага до банківського сектора, як державного, так і комерційного, пов'язана зі ступенем його важливості для економіки в умовах війни.

Метою статті є проаналізувати діяльність комерційних банків в умовах війни (на прикладі АТ «Креді Агріколь Банк») та їх вклад у стабільність економічного і соціального середовища України, що в даному дослідженні вирішується шляхом розв'язання таких завдань:

- 1) окреслити основні проблеми банківської сфери України в умовах війни;
- 2) на прикладі АТ «Креді Агріколь Банк» дослідити вклад комерційних банківських установ у стабільність економічного та соціального середовища України.

АТ «Креді Агріколь Банк» було обрано як приклад для дослідження через його системну важливість, активну підтримку української економіки та масштабні соціальні ініціативи під час війни.

З метою забезпечення надійності та стабільності функціонування банківської системи Правління Національного банку України 24 лютого 2022 року прийняло постанову № 18 «Про роботу банківської системи в період запровадження воєнного стану», якою визначено основні правила роботи банків в умовах війни. Згідно з Постановою банки забезпечують роботу відділень у безперервному режимі в умовах відсутності загрози життю та здоров'ю населення, але з огляду на певні обмеження, які стосуються і зняття готівки [5].

Від початку повномасштабної війни чисельність банків в Україні змінилася – кількість діючих банків в Україні скоротилась (табл. 1).

Таблиця 1

Кількість діючих банків в Україні за 2020–2024 рр. [6]

	2020	2021	2022	2023	2024
Кількість діючих банків, од.	73	71	67	63	62
з них: з іноземним капіталом	33	33	30	28	26
у т. ч. зі 100% іноземного капіталу	23	23	22	20	19

Як видно з табл. 1, за період з 2020 по 2024 рр. кількість діючих банків зменшилася на 11 одиниць (із 73 до 62), що свідчить про консолідацію банківського сектора та виведення з ринку неплатоспроможних установ. У 2022 р. зменшення кількості банків пов'язано із ліквідацією російських банківських установ: АТ «Міжнародний резервний банк» і ПАТ «Промінвестбанк». Станом на березень 2023 р. в Україні налічувалося 65 діючих банківських установ. У III кварталі 2023 р. кількість діючих банків зменшилася на два – до 63: у серпні було виведено з ринку та розпочато ліквідацію «Конкорда» через систематичне порушення цим банком вимог у сфері фінансового моніторингу, а у вересні до категорії неплатоспроможних віднесено «Укрбудінвестбанк» через недотримання обмежень та невиконання вимог регулятора. Частка цих фінустанов становила 0,17% та 0,04% від активів платоспроможних банків відповідно, тож виведення їх із ринку не позначилося на роботі банківського сектора [7]. У II кварталі 2024 р. кількість діючих в Україні банків зменшилася на один – до 62: у червні було

відкликано банківську ліцензію банку «Альпарі» за його власною ініціативою, без припинення юридичної особи. Вихід банку не вплинув на сектор з огляду на його мізерну частку в чистих активах (менше 0,01%) [8].

Національний банк за результатами щорічного перегляду переліку системно важливих банків включив до цього переліку АТ «Креді Агріколь Банк», проте виключив АТ «Альфа-банк» через його російських акціонерів. Тому в оновленому переліку до системно важливих банків належать 15 установ, а саме: АТ «А-Банк», АТ «Креді Агріколь Банк», АТ «Кредобанк», АТ «ОТП Банк», АТ «Ощадбанк», АБ «Південний», АТ КБ ПриватБанк», АТ «ПУМБ», АТ «Райффайзен Банк», АТ «Сенс Банк», АТ «Таскомбанк», АБ «УКРГАЗ-БАНК», АТ «Укрексімбанк», АТ «Укрсиббанк», АТ «Універсал Банк» [9].

Уже у IV кварталі 2022 р. банківський сектор працював стабільно, попри енергетичний терор Росії. Банки надалі відновлювали діяльність мережі у звільнених регіонах і зберігали довіру вкладників. Обсяги коштів клієнтів зростали, зокрема тривало збільшення обсягів строкових вкладів населення, швидшими темпами – в іноземній валюті. Чистий кредитний портфель скорочувався внаслідок пригніченого попиту та зростаючих втрат від кредитного ризику. Частка непрацюючих кредитів надалі зростала.

Попри значні відрахування в резерви, сектор отримав квартальний і річний прибуток. Цьому сприяло подальше зростання процентних і комісійних доходів. «Банківська система вистояла, швидко адаптувалася до роботи в умовах повномасштабної тривалої війни, є операційно стійкою, ліквідною, прибутковою. Це вдалося завдяки реформам, проведеним у попередні роки, зусиллям самих банків, вчасним заходам і підтримці Національного банку», – зазначила перший заступник Голови НБУ Катерина Рожкова [10].

Загальний прибуток українських банків за січень – липень 2024 р. склав 93,61 млрд грн. 54 банки отримали прибуток – 93,81 млрд грн, а вісім – збитки в розмірі 0,2 млрд грн. Наразі збитковими є 13% установ [11]. Згідно з рейтингом прибуткових і збиткових банків України у 2024 р. [11] стабільне лідерство за прибутковістю зберігають «ПриватБанк» та «Ощадбанк», причому прибуток першого з них більш ніж у 3,5 рази перевищує прибуток другого. Значно зміцнили свої позиції також «Райффайзен Банк» та «Укрексімбанк».

Далі з'ясуємо, як воєнні дії позначились на бізнесі АТ «Креді Агріколь Банк» як одного з провідних комерційних банків країни. Банк входить

до міжнародної Групи Креді Агріколь (Франція), європейського лідера в банківському страхуванні й управлінні активами та головного партнера економіки Франції, створеної майже 130 років тому. З початку війни Група припинила все нове фінансування російських компаній і всю комерційну діяльність у країні. Група Креді Агріколь продемонструвала солідарність з українцями та започаткувала надзвичайний фонд солідарності в розмірі 10 млн євро для допомоги співробітникам і українцям, які постраждали від війни [12].

Від початку війни Креді Агріколь Банк як роботодавець, надає своїм співробітникам організаційну, фінансову та соціальну допомогу. З надзвичайного фонду солідарності міжнародна фінансова група Креді Агріколь понад 5 млн євро направила на підтримку співробітників. Один із найважливіших напрямків допомоги співробітникам – гарантія збереження робочих місць всіх, хто змушений евакуюватися з небезпечних районів. Від початку війни близько 15% співробітників Креді Агріколь Банку екстрено покинули Україну та знайшли прихисток у Польщі, Німеччині, Франції, Чехії, Італії та в інших країнах. Наразі близько половини з них уже повернулися в Україну. Водночас майже 40% персоналу були змушені тимчасово переміститися в межах країни. Багато хто з евакуйованих втратив можливість долучитися до робочих процесів. Як роботодавець Креді Агріколь підтримує усіх і продовжив виплачувати їм заробітну плату в повному обсязі [13].

Креді Агріколь, з метою максимального залучення тимчасово вільних від роботи людей до реалізації нових завдань, почав масову перекваліфікацію та перенавчання співробітників. За шість місяців від початку війни майже 12% співробітників вдалося тимчасово залучити до проектів та задач інших підрозділів або допомогти змінити напрям їх діяльності у своєму банку [13]. Креді Агріколь допомагає тимчасово переміщеним співробітникам банку працевлаштуватися у відносно безпечних регіонах України та за кордоном, вирішуючи не лише питання їх зайнятості, а й відкриваючи нові кар'єрні можливості для своїх співробітників.

З перших днів війни банк кожному співробітнику гарантував робоче місце, виплату заробітних плат і соціальні виплати в повному розмірі. Також у повному обсязі було продовжено дію програм медичного страхування та страхування життя на 2022 р., інвестиції в освіту працівників. Креді Агріколь спрямував майже 34 млн грн на додаткову фінансову підтримку своїх співробітників (кожному – по 500 євро) [13]. Мобілізованим до війська співробітникам Креді Агріколь виплачує середню

заробітну плату. Підтримує фінансово банк і тих, хто залишився на окупованих територіях, матеріально допомагає сім'ям своїх співробітників у випадку втрати близьких родичів чи отримання ними складних травм.

Крім того, АТ «Креді Агріколь Банк» підтримує й українське суспільство загалом: спрямовує гроші на допомогу пораненим та інші гуманітарні ініціативи (наприклад, підтримка центрів тимчасово переміщених людей, закупівля сучасного медичного обладнання для лікарень тощо); наперед сплачує податки, щоб підтримати економіку України.

Разом із тим, банк має суттєві зміни у своїй фінансовій діяльності, пов'язані з повномасштабним вторгненням. Так, надходження від інвестиційної діяльності банку (тобто діяльності, зосередженої на активному залученні інвестиційних ресурсів та ефективному вкладенні банком реальних інвестицій, а також сприянні підприємствам у залученні інвестицій з метою отримання ними прибутку) у 2022 р. скоротилися на 96,6% стосовно попереднього фінансового року, а саме: з 2 246 648 тис. грн до 76 749 тис. грн [12]. Проте такі фінансові показники, як «грошові кошти, отримані від операційної діяльності до змін в операційних активах і зобов'язаннях», «чисті грошові кошти, що отримані від операційної діяльності», зберегли позитивну динаміку. Динаміку показників складу активів підприємства у 2021–2023 рр. наведено в табл. 2.

Зміни у структурі та динаміці активів АТ «Креді Агріколь Банк» у 2022–2023 рр. чітко демонструють вплив війни та стратегії адаптації банку до викликів. У 2022 р. основним завданням підприємства було адаптуватися до викликів війни. З цієї метою було зосереджено увагу на таких основних моментах:

1. *Фокус на ліквідності:* грошові кошти та їх еквіваленти значно зросли – з 10,3 млрд грн у 2021 р. до 15,6 млрд грн у 2022 р. Зростання склало 5,3 млрд грн, тобто 51,1%. Це вказує на прагнення банку посилити ліквідність для забезпечення виконання зобов'язань у нестабільних умовах.
2. *Скорочення кредитування клієнтів:* обсяги коштів та авансів клієнтам знизилися на 6,34 млрд грн – 18,8%. Банки в умовах війни часто обмежують кредитування через зростання ризиків неповернення боргів. При цьому пріоритет було зміщено на обслуговування наявних клієнтів і збереження стабільності.
3. *Інвестиції в надійні активи:* незважаючи на кризу, банк зберіг інвестиції в цінні па-

Динаміка складу та розміщення активів АТ «Креді Агріколь Банк» у 2021–2023 рр.

Активи	Рік						Відхилення (+/-) 2023 р. від	
	2021 р.		2022 р.		2023 р.		2021 р.	2022 р.
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%		
Грошові кошти та їх еквіваленти	10317866	18,8	15592133	21,5	31075505	30,0	20757693	15483372
Кошти та аванси банкам	3977742	7,3	22709896	31,3	38868185	37,5	34890443	16158289
Кошти та аванси клієнтам	33796740	61,6	27458170	37,8	20722239	20,0	-13074501	-6735931
Інвестиції в цінні папери	5370487	9,8	5278503	7,3	11558254	11,2	6187767	6279751
Похідні фінансові активи	6833	0,01	-	-	-	-	-6833	-
Інвестиційна нерухомість	2745	0,0	3515	0,0	3669	0,0	924	154
Поточні податкові активи	-	-	104320	0,1	-	-	-	-104320
Відстрочені податкові активи	18268	0,0	32794	0,1	34213	0,0	15954	1419
Основні засоби та нематеріальні активи	1205924	2,2	1183698	1,6	1113802	1,1	-92122	-69896
Інші фінансові активи	47119	0,1	114205	0,2	73942	0,1	26823	-40263
Інші активи	95904	0,2	89908	0,1	96400	0,1	496	6492
Необоротні активи, утримувані для продажу, та активи групи вибуття	889	0,0	584	0,0	-	0,0	-889	-584
Разом	54840517	100	72567726	100	103546209	100	48705692	30978483

Джерело: складено за [12].

пери на рівні 5,27 млрд грн, що свідчить про вибір менш ризикових і більш стабільних інструментів.

4. *Відстрочені податкові активи*: збільшення відстрочених податкових активів до 32,8 млн грн може свідчити про те, що банк, зіткнувшись з економічною нестабільністю та воєнними викликами, створив додаткові резерви під кредитні ризики. Формування резервів зменшує оподатковуваний прибуток у майбутньому. Це означає, що в майбутніх періодах банк зможе компенсувати ці збитки, зменшуючи свої податкові зобов'язання.
5. *Зменшення частки основних засобів* на 22,2 млн грн може свідчити про втрату банком нерухомості на цю суму внаслідок воєнних дій.

У 2023 р., судячи з динаміки показників, відбувалося відновлення та нарощення бізнесу АТ «Креді Агріколь Банк». Про це свідчить:

1. *Різне збільшення ліквідності*: грошові кошти та їх еквіваленти зросли до 31,1 млрд грн, збільшення склало 99,3% порівняно з 2022 р. Це вказує на стабілізацію ситуації та збіль-

шення довіри клієнтів, які зберігають кошти в банку.

2. *Зростання коштів та авансів банкам*: обсяги зросли до 38,8 млрд грн, тобто на 70,9% порівняно з 2022 р., що свідчить про активну співпрацю з іншими фінансовими установами та залучення додаткових ресурсів.
3. *Поступове зменшення кредитування клієнтів*: кредитування продовжувало скорочуватися, досягнувши 20,7 млрд грн у 2023 р. Зменшення склало 24,5% до 2022 р., що вказує на обережний підхід банку до кредитування в ризикованих умовах.
4. *Розширення інвестицій у цінні папери*: інвестиції зросли до 11,6 млрд грн, тобто на 118,9%, що може бути пов'язане з участю в державних облігаціях для підтримки економіки під час війни. Так, у 2023 р. банк придбав облігацій на суму 600 млн грн [12]. Крім того, «Креді Агріколь Банк» пропонує своїм преміум-клієнтам доступ до ринку облігацій внутрішньої державної позики – як через первинні аукціони, так і на вторинному ринку. Це свідчить про активну участь банку в операціях з державними облігація-

ми та надання відповідних послуг своїм клієнтам.

5. *Стабілізація нематеріальних активів*: збереження основних засобів на рівні 1,1 млрд грн свідчить про відсутність значних скорочень у цьому сегменті.

Отже, у 2022 р. банк був зосереджений на збереженні ліквідності, обмеженні ризиків через скорочення кредитування, підтримці стабільності операцій та участі в державних програмах підтримки економіки. У 2023 р. спостерігається відновлення активності: значне нарощення грошових коштів і авансів банкам, що може свідчити про розширення бізнесу, повернення довіри клієнтів і стабілізацію макроекономічної ситуації. Аналіз структури активів банку демонструє стратегічний зсув до підвищення ліквідності та зменшення кредитних ризиків, що є важливим елементом стабілізації фінансової діяльності в умовах війни. Таким чином, банк змістив фокус із таких ризикових напрямів, як кредитування, на підтримку ліквідності, співпрацю з банками та інвестиції в державні цінні папери, що допомогло втримати бізнес і адаптуватися до умов війни.

ВИСНОВКИ

На прикладі діяльності АТ «Креді Агріколь Банк» можемо стверджувати, що комерційні банки України відіграли критичну роль у стабілізації економіки у 2022–2024 рр. Їхня діяльність сприяла підтримці фінансової системи, відновленню довіри населення та бізнесу, а також забезпеченню безперервного функціонування економіки в умовах воєнних дій. Основними чинниками впливу банків на економічну стабілізацію можемо назвати:

1. *Підтримка ліквідності та функціонування фінансової системи*: запровадження обмежень на валютні операції, зняття готівки та перекази, що дозволило уникнути паніки та зберегти ліквідність системи; високий рівень капіталізації та ліквідності більшості банків, що дозволило уникнути банкрутств; забезпечення безперебійної роботи банкоматів та електронних систем платежів, що гарантувало виконання внутрішніх і зовнішніх транзакцій навіть в умовах бойових дій.
2. *Реструктуризація та відстрочення боргів*: запровадження відтермінування виплат за кредитами та реструктуризації боргів (населення та бізнесу), що зменшило навантаження на позичальників і допомогло уникнути зростання неплатежів; упровадження спеціальних умови для підприємців у зонах активних бойових дій.

3. *Залучення депозитів та довіра населення*: прозорість банківських процесів та постійна комунікація з клієнтами, підвищення державних гарантій за вкладами до 100% сприяло зростанню депозитів та збереженню капіталу в банківській системі, збереженню довіри у кризових умовах.
4. *Інвестиції в цифровізацію та інновації*: рівень розвитку цифрових платформ, мобільних застосунків банків дозволив клієнтам отримувати банківські послуги дистанційно.
5. *Фінансова підтримка оборони та гуманітарної сфери*: банки виділили значні кошти на підтримку ЗСУ, гуманітарні ініціативи та відновлення пошкодженої інфраструктури; частина прибутків спрямовується на соціальні програми, підтримку переселенців та волонтерські ініціативи.
6. *Участь у відновленні економіки після деокупації*: банки активно відкривали відділення в регіонах, які були деокуповані, надають кредити на відбудову бізнесу, житла та соціальних об'єктів, беруть участь у фінансуванні проєктів, спрямованих на відновлення енергетичної безпеки та модернізацію енергомереж, сприяючи відновленню економічної активності.

Комерційні банки стали опорою для економіки України під час війни, забезпечуючи стабільність фінансової системи, підтримку бізнесу та збереження довіри громадян. Їхня роль у збереженні макроекономічної стабільності та сприянні відновленню країни буде ключовою й у повоєнний період. ■

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Правдиковська І. І., Дорошенко Н. О. Вплив війни на банківську систему країни. *Молодий вчений*. 2022. № 9. С. 150–153. DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2022-9-109-32>
2. Нянько В., Нянько Л., Нянько В. Банківська система за воєнного стану та у післявоєнному відновленні України. *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. Серія економічна. Серія юридична*. 2022. Вип. 35. С. 96–105. DOI: <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.7643321>
3. Данилишин Б. Де взяти фінансові ресурси для підтримки воєнної економіки і оборони. *Економічна правда*. 16.05.2022. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2022/05/16/687087/>
4. Ситник Н. С., Прицак Я. М. Банківська система України в умовах війни: ризики та оцінка безпеки. *Молодий вчений*. 2023. № 6. С. 94–98. DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2023-6-118-19>

5. Постанова Правління Національного банку України «Про роботу банківської системи в період запровадження воєнного стану» від 24 лютого 2022 р. № 18. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0018500-22#Text>
  6. Кількість банків в Україні. *Мінфін*. 24.12.2024. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/banks/stat/count/2024/>
  7. Огляд банківського сектору. Листопад 2023. *Національний банк України*. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Banking_Sector_Review_2023-11.pdf?v=7
  8. Огляд банківського сектору. Серпень 2024. *Національний банк України*. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Banking_Sector_Review_2024-08.pdf?v=10
  9. Національний банк підтвердив статус системної важливості для 15 банків. *Національний банк України*. 05.03.2024. URL: <https://bank.gov.ua/news/all/natsionalnyi-bank-pidтверdiv-status-sistemnoyi-vajlivosti-dlya-15-bankiv>
  10. Банки в умовах тривалої війни зберегли довіру клієнтів, високу операційну ефективність та прибутковість – Огляд банківського сектору. *Національний банк України*. 17.02.2023. URL: <http://surl.li/ffztp>
  11. Прибутковість української банківської системи. *Опендatabот*. 2024. URL: <https://opendatabot.ua/open/bank-ranking>
  12. АТ «Креді Агріоль Банк». URL: <https://credit-agricole.ua/>
  13. Один за всіх. Як Креді Агріколь підтримує команду під час війни. *delo.ua*. 26.10.2022. URL: <https://delo.ua/business/odin-za-vsix-yak-kredi-agrikol-pidtrimuje-komandu-pid-cas-viini-405324/>
- REFERENCES**
- АТ «Креді Агріоль Банк». <https://credit-agricole.ua/>
- “Banky v umovakh tryvaloї viiny zberehly doviru klientiv, vysoku operatsiinu efektyvnist ta prybutkovist – Ohliad bankivskoho sektoru” [Banks in the Conditions of a Long War Maintained Customer Trust, High Operational Efficiency and Profitability – Review of the Banking Sector]. *Natsionalnyi bank Ukrainy*. February 17, 2023. <http://surl.li/ffztp>
- Danylyshyn, B. “De vziaty finansovi resursy dlia pidtrymky voiennoi ekonomiky i oborony” [Where to Get Financial Resources to Support the Military Economy and Defense]. *Ekonomichna pravda*. May 16, 2022. <https://www.epravda.com.ua/columns/2022/05/16/687087/>
- “Kilkist bankiv v Ukraini” [Number of Banks in Ukraine]. *Minfin*. December 24, 2024. <https://index.minfin.com.ua/ua/banks/stat/count/2024/>
- [Legal Act of Ukraine] (2022). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0018500-22#Text>
- “Natsionalnyi bank pidтверdiv status systemnoi vazhlyvosti dlia 15 bankiv” [The National Bank Confirmed the Status of System Importance for 15 Banks]. *Natsionalnyi bank Ukrainy*. March 05, 2024. <https://bank.gov.ua/news/all/natsionalnyi-bank-pidтверdiv-status-sistemnoyi-vajlivosti-dlya-15-bankiv>
- Nianko, V., Nianko, L., and Nianko, V. “Bankivska sistema za voiennoho stanu ta u pislivoiennomu vidnovlenni Ukrainy” [The Banking System During the Martial Law and in the Post-war Reconstruction of Ukraine]. *Naukovi zapysky Lvivskoho universytetu biznesu ta prava. Serii ekonomichna. Serii iurydychna*, no. 35 (2022): 96-105. DOI: <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.7643321>
- “Odyn za vsikh. Yak Kredi Ahrikol pidtrymuie komandu pid chas viiny” [One for All. How Credi Agricole Supports the Team During the War]. *delo.ua*. October 26, 2022. <https://delo.ua/business/odin-za-vsix-yak-kredi-agrikol-pidtrimuje-komandu-pid-cas-viini-405324/>
- “Ohliad bankivskoho sektoru. Lystopad 2023” [Overview of the Banking Sector. November 2023]. *Natsionalnyi bank Ukrainy*. https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Banking_Sector_Review_2023-11.pdf?v=7
- “Ohliad bankivskoho sektoru. Serpen 2024” [Overview of the Banking Sector. August 2024]. *Natsionalnyi bank Ukrainy*. https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Banking_Sector_Review_2024-08.pdf?v=10
- “Prybutkovist ukraïnskoi bankivskoi systemy” [Profitability of the Ukrainian Banking System]. *Opendatabot*. 2024. <https://opendatabot.ua/open/bank-ranking>
- Pravdykovska, I. I., and Doroshenko, N. O. “Vplyv viiny na bankivsku systemu krainy” [Influence of the War on the Banking System of Ukraine]. *Molody vchenyi*, no. 9 (2022): 150-153. DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2022-9-109-32>
- Sytnyk, N. S., and Pritsak, Ya. M. “Bankivska sistema Ukrainy v umovakh viiny: ryzyky ta otsinka bezpeky” [Banking System of Ukraine in War Conditions: Risks and Security Assessment]. *Molody vchenyi*, no. 6 (2023): 94-98. DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2023-6-118-19>